

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.



חגיגה - י"ג

1. **בשעה שאמר נבוכדנצאר 'אעלה על במתי עב אדמה לעליון מה השיבתו הבת קול?**

רשע בן רשע, בן בנו של נמרוד הרשע... - כמה שנותיו של אדם שבעים שנה ... ואם בגבורות שמונים שנה, והלא מן הארץ עד לרקיע מהלך חמש מאות שנה, ועוביו של רקיע מהלך חמש מאות שנה, וכן בין כל רקיע ורקיע, למעלה מהן חיות הקדש וכל מדריגה שלהלן כופלת כל שלפניה: רגלי החיות, קרסולי החיות, שוקי החיות, רכובי החיות, ירכי החיות, גופי החיות, צוארי החיות, ראשי החיות, קרני החיות, רגלי כסא הכבוד, כסא הכבוד, מלך אל חי וקים רם ונשא שוכן עליהם ואתה אמרת אעלה על במתי עב וכו' אך אל שאול תורד אל ירכתי בור.

2. **אלו הוראות ומעשים למדנו בענין לימוד מעשה מרכבה, וסתרי תורה?**

א. **רבי חייא** - ליחיד, מוסרין לו ראשי הפרשיות שבה.

ב. **רבי זירא** - אין מוסרין ראשי פרקים אלא לאב ב"ד ולכל מי שלבו דואג בקרבו. **ויש אומרים** - שצריך את שני התנאים.

ג. **רבי אמי** - אין מוסרין סתרי תורה אלא למי שיש בו חמשה דברים: שר חמשים ונשוא פנים ויועץ וחכם חרשים ונבון לחש. [ובדף י"ד יבואר]

ד. **רבי אמי** - אין מוסרין דברי תורה לעובד כוכבים. [לגירסת המאירי 'סתרי' תורה]

ה. **אמר ר' יוחנן לר"א**: אלמדך במרכבה, א"ל עוד לא זקנתי. כשהזקין, נפטר ר"י. א"ל ר' אסי בא ואלמדך, א"ל, אילו זכיתי הייתי לומד מר' יוחנן.

ו. **סבי דפומבדיתא** בקשו מרב יוסף, תלמדנו מעשה מרכבה, אמר להם תלמדונו מעשה בראשית. אחר שלימדוהו אמרו לו תלמדנו מרכבה, אמר להם 'דבש וחלב תחת לשונך' [יהיו מוסתרים] ולר' אבהו מ'כבשים ללבושך'. אמרו לו כבר למדנו ביחזקאל עד' ויאמר אלי בן אדם' אמר להם הן הן הפסוקים שהתירו לדרוש לפני יחיד. **ומקשה הגמ'** שהרי שנינו, מהיכן אסור לדרוש בכלל: **לרבי** - מהתיבה 'וארא' השני. **לר' יצחק** - מהתיבה 'חשמל' ולדברי רב יוסף יוצא שמותר. **ותירצו**: עד התיבות הללו מלמדים מכאן ואילך מוסרים ראשי פרקים. **ויש מתרצים** עד אלו מוסרים ראשי פרקים מכאן אם הוא חכם מבין מדעתו. אם לא, לא.

ז. רק למבוגר מותר לדרוש בחשמל, אבל לילד אסור. ומעשה בילד שדרש בחשמל ויצאה אש מחשמל ואכלתו.

ח. זכור חנניה בן חזקיה לטוב אלמלא הוא נגנז 'יחזקאל', שהיו דבריו נראים כסותרין דברי תורה, - העלו לו 300 גרבי שמן וישב בעלייה ודרשו.

ט. תינוק קרא ביחזקאל והבין ב'חשמל' יצאה אש מחשמל ושרפתו, ביקשו לגנוז 'יחזקאל', אמר להם חנניה ב"ח, תינוק זה חכם, ולא הכל חכמים.

3. **אלו פירושים למדנו בענין חיות הקודש וביאורי פסוקים שביחזקאל.**

א. **פירוש 'חשמל', רב יהודה**: חיות אש ממללות, אש יוצא מדיבורן. **ובברייתא**: כשהדיבור יוצא מהקב"ה 'חשות' וכשאינו יוצא מהקב"ה 'ממללות'

ב. **'רצוא ושוב'** מוציאות ראשיהן מהרקיע ומכניסות ממורא השכינה במהירות כאור היוצא מפי הכבשן. **'כמראה הבזק'** כאש היוצא מבין החרסים.

ג. **'וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון וגו'** שהלך לכבוש את כל העולם כולו, במקום נבוכדנצאר הרשע וכל כך למה שלא יאמרו אומות העולם ביד אומה שפלה מסר הקב"ה את בניו, ועל כך אמר הקב"ה מי גרם לי שאהיה שמש לעובדי פסילים, ענותיהן של ישראל.

ד. **'והנה אופן אחד בארץ אצל החיות'** - מלאך שעומד בארץ וראשו מגיע אצל החיות. **ובברייתא פירשו** סנדלפון שמו, מלאך הגבוה מחברו מהלך חמש מאות שנה ועומד אחורי המרכבה וקושר כתרים לקונו, אמנם הכתר הולך מאליו ונח בראשו של הקב"ה שהרי אין מי שיודע את מקומו.

ה. כל שראה יחזקאל ראה ישעיה - יחזקאל דומה לבן כפר שראה את המלך. ישעיה דומה לבן כרך שראה את המלך.

ו. מלך שבחיות ארי, מלך שבבהמות שור, מלך שבעופות נשר ואדם מתגאה עליהן, והקב"ה 'גאה גאה' מתגאה על כולן ואלו 4 הדמויות בכסא.

ז. הטעם שבפסוק אחר לא מזכר שור - כיון שיחזקאל ביקש עליו רחמים והפכו לכרוב, כיון שהשור מזכיר העגל ואין קטיגור יעשה סניגור.

ח. פירוש 'כרוב' כרביא, שבבבל קורין לתינוק כרביא והכוונה לפנים קטנות כיון שמלבד 'כרוב' מוזכר פני אדם.

ט. פסוק אחד: שש כנפים וכו' וכתוב אחד אומר '...וארבע כנפים.' - כיצד מתיישב. כשאין בית המקדש קיים, כביכול נתמעטו כנפי החיות.

לרבי: נתמעטו אותן כנפים שאומרות שירה. **לרבנן**: אותן שמכסות רגליהם, ומוכח שהתגלו מכך שיחזקאל הבחין בהם 'ורגליהם רגל ישרה' אמנם על דמות פניהם שראה, אפשר לומר שנגלו רק לשעה כיון שדרך ארץ לגלותם לשעה משא"כ רגלים, אין דרך ארץ ונגלו בקביעות.

י. פסוק אחד: 'אלף אלפין ישמשוניה וכו' ופסוק אחר: 'היש מספר לגדודיו' כיצד... א. בזמן שאין בהמ"ק קיים, כביכול שנתמעטה פמליא של

מעלה. ב. בכל גדוד אלפי אלפים, אבל לגדודיו אין מספר. ג. אלף אלפים ישמשהו בעבודת נהר דינור - שיוצא מזיעתן של החיות ונשפך על ראש רשעים בגיהנם. **ולראב"י** נשפך על אש קומטו היינו 974 דורות שקומטו להיבראות ולבסוף לא נבראו והן עזי פנים ששתלן ה' בכל דור. **ורבנ"י חולק** וסובר 'אשר קומטו' נאמר לברכה היינו תלמידי חכמים שמקמטין עצמן משינה בעוה"ז הקב"ה מגלה להן סוד לעוה"ב.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)